

Ir-rikorsi ppreżentati mill-Arċikonfraternitā tal-Kurċifiss wara l-ħerba tal-gwerra

It-tieni parti: 1953-1960

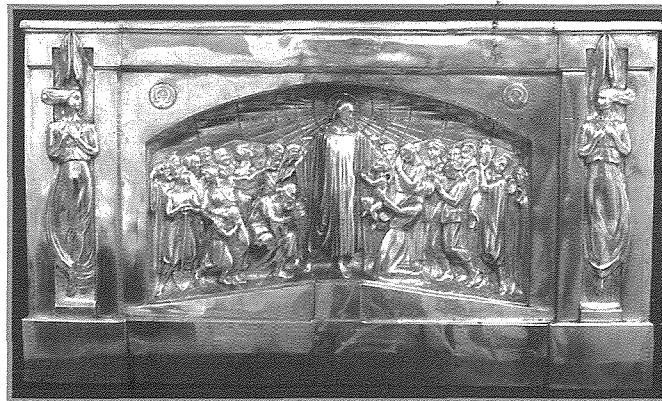

Kan. Dr Jonathan Farrugia
S.Th.D. (Romae)

Fil-ħarġa tas-sena l-oħra tajna daqqa t'għajnej lejn it-talbiet li saru mill-Arċikonfraternitā tas-Santissimu Kurċifiss tal-Belt Senglea fl-ewwel sitt snin ta' wara l-gwerra, meta l-ħajja fil-belt imġarrfa reġgħet bdiet tieħu r-ruħ. Hafna mir-rikorsi li jikkonċernat il-bini mill-ġdid u l-akkwist ta' oggetti li ntilfu kienu saru f'dawn is-snин. Għal din issena se nkomplu l-mawra tagħna fl-istorja ta' din l-Arċikonfraternitā u l-Oratorju tagħha fl-ġħaxar snin ta' wara, fejn ix-xogħol ma jaqtax u fejn naraw l-akkwisti godda li saru bil-ħidma tal-prokuraturi l-Kanonu Vincenzo Camilleri u s-Sur Ġużeppi Genovese u s-Segretarju l-Kanonku Kantur Gaffiero.

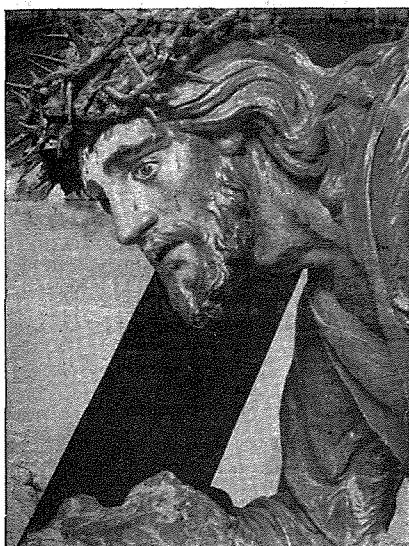
24 ta' Jannar 1953¹: L-ewwel rikors li konna rajna li sar fit-12 ta' Lulju 1946 kien jikkonċerna l-ventartal tal-fidda li sar għar-Redentur u li kellej jintra mal-quddiem in-niċċa fil-festa ta' Marija Bambina. Ir-rikors

Il-ventartal tar-Redentur li żżanżan fl-1953

li se nibdew bih din id-darba huwa wkoll marbut mal-istess ventartal. Fih il-Prokurator Kan. Vincenzo Camilleri jfakk lill-Isqof li fis-6 ta' Novembru 1952 huma kienu talbu biex ibiegħu xi eks voto tar-Redentur biex ikunu jistgħu jħallsu dan il-ventartal, u li fl-10 ta' Dicembru l-Isqof kien ta l-permess tiegħu. Hawn Camilleri jispjega lill-Isqof li sakemm dawn isibu l-bejgħ bilfors li kellel jgħaddi xi żmien u għalhekk jitlob il-permess li jiġbed is-somma ta' £829 u 15-il xelin mill-Cassa delle Pie Amministrazioni biex ikun jista' jħallas kemm għall-ventartal kif ukoll biex jirritorna £300 lill-Isqof innifsu li kien ta lill-Kanonku Francesco Abela meta bdiet irrikostruzzjoni tal-Oratorju mġarrraf. Camilleri jispjega li dawn il-flus kien jinsabu fiċ-ċedoli numri 5576, 5811, 6203, 6269, 26, 3925, 7700, 9015, 9975, 10238 u 11086. Dakinhar stess li tressaq, ir-rikors għadda lid-depožitarju tal-Cassa u dan ikkonferma li l-flus kienu hemm u ma kinux marbutin għal użu ieħor. Il-permess ingħata jumejn wara bil-firma tal-Isqof Senglean Emmanuel Galea.

15 ta' Diċembru 1954²: Għal kważi sentejn ma nsibu l-ebda rikors ieħor, forsi minħabba li l-ispejjeż għall-imsemmi ventartal ma ħallewx wisq flus f'idejn l-Arċikonfraternitā u għalhekk nifhmu li matul dan iż-żmien kien qed jerġgħu jiġġemm għal-fondi biex ikun jista' jsir aktar xogħol. Sadattant il-Kanonku Camilleri kien spicċa minn Prokurator u floku laħaq Ġużeppi Genovese li kien prokurator ieħor li ġadhem ġafna b'risq l-Arċikonfraternitā.

**XBIEHA MIRAKOLUZA TA' ĠESU' REDENTUR,
MEQJUM FIL-BAZILIKÀ TA' L-ISLA**

Is-Santa tar-Redentur li ħarġet qabel ma ġiet indulgenzjata fl-1956

F'dan l-ewwel rikors tiegħu Genovese jitlob il-permess biex jiġibed £200 mill-kont li l-Arċikonfraternitā kellha fil-Cassa delle Pie Amministrazioni sabiex ikun jista' jħallas lill-prokuratur ta' qablu d-dritt tal-amministrazzjoni kif ukoll biex iħallas id-dejn li kien hemm mad-Ditta Spamanato li kienet għamlet **ix-xogħol fl-irħam fl-Oratorju**. Dan ir-rikors ghadda lid-depożitarju tal-Cassa fit-18 ta' Diċembru u wara li ġie konfermat li flus kien hemm, il-permess ingħata fit-22 ta' Diċembru 1954.

21 ta' Ottubru 1955³: Għal darb'oħra nerġġiġu nisibu żmien ftit twil bejn ir-rikors li għadda u dan t'issa, li sar mill-Kanonku Kantur Antonio Gaffiero li kien is-Segretarju tal-Arċikonfraternitā. Fih jispjega li s-sagristija tal-Oratorju kellha bżonn xi tiswijiet, flimkien ma' xi travi tal-Oratorju stess, u l-ispiżza għal dan ix-xogħol kellha titla' għal madwar £200. Gaffiero jkompli li l-membri kienu qablu li dawn il-flus jintefqu fil-konsulta ġenerali li saret fl-4 ta' Ottubru u għalhekk jitlob lill-Isqof biex jaġħihom il-permess joħorġu l-flus mill-kont tal-Cassa delle Pie Amministrazioni. Wara l-proċeduri tas-soltu l-permess ingħata fl-24 ta' Ottubru.

16 ta' Novembru 1955⁴: Ftit ġimġħat wara l-Prokurator Genovese ressaq talba ta' natura kemxjejn differenti: din id-darba l-materja kienet biex **it-talb bil-Malti li kien jingħad quddiem ix-xbihat tar-Redentur u tad-Duluri**, li tinsab fil-passaġġ bejn l-Oratorju u l-Bażilika, **jingħataw indulgenza**. Ninnutaw li t-talba lir-Redentur tixbah ħafna lil dak li jingħad illum imma hija

TALBA LIL-ĠESU' REDENTUR

O twa'eb u hanin Ġesu'. Feddej tal-bneħmin, hawn pieħa minxhut gharkubtejjea quddiemek, minnli kojni tama mill-weġħ-diet tiegħek, neċċaq bi-umiltà kollha l-riġlej kbiex miegħek inserrah id-dwejjaq tal-qalb tiegħi. Jiena naſi li għal dnubieti ma jistħoqqlis nidher quddiemek, imma qalbi soġġibiena ghall-imboddi, magħtik kelma soda li qatt iżżejjed ma nerġa' noffendik. Meta niftakar li Lejk resqu l-aqua midinbin, u inti ma warrabtx minn-hom, jiena nhosspi nimtela' bit-tama li taħfirli dnubieti u tismagħni.

Kibra hija x-xewqa tiegħi, o ġesu' Redentur, li inti tieqaf miegħi fil-bżonnijiet tiegħi kollha. U oh! kemmi huma kbar il-bżonnijiet iż-żebha nissab filhom. Ix-xejn tiegħi nhossu jaqtaghli qalbi. Imma meta nħares Lejk, o ġesu' u nilmhekk im-ghobbi bis-salib għalija, jiena nrabbu l-kuraġġ għaliex niftekar l-imħabbelek fi-kbira hriena Tiegħek. Iva, o ġesu', inti thobbeni u trid thenn-ġħalija. Ghax thobbeni, jidha ġejt ghendek biex tagħtini l-grazzija li għandli bżonn, u għax inti hanin, għandi fama qawwija li tfarragħi. Flimkien mal-lebbru u intenilek: "Mulej, jekk trid, Inti tista' tfarragħni". Tintagħmel, iż-żda, dejjem fja r-rieda mqaddsa Tiegħek. Jekk dak li qed nitolbok huwa ta' għid għha ija, jiena żgur li-Inti tismagħni, għax għeddu na b'l-formm tiegħek stess: "Itolbu u taqilgħu, habbtu u jkun l-likkon mistuh."

Nihil Obstat
Melita, die 1 Martii 1947
(s) P. Paulus Tabone O.F.M.
Cens. Theol.

Imprimatur
Datum In Curia Archiep. Melit.
Die 5 Marti, 1947
(s) Em. Galea, Ep. Trallian, in Asia
Vic. Gen.

Għakulatorja: *Ġesu' Redentur, Salvator t-tad-dinu, henn għalina (100 Jum indulgenza, Mons. Mauro Caruana) b'degħi ta' 29-8-1920.*

St. Joseph's Printing Press, Hamrun.

It-talba lir-Redentur fil-forma t-twila

Ix-xbieha tal-Addolorata fid-dahla tal-Oratorju li t-talb liha ġie indulgenzjat fl-1955 u fl-1956

xi ftit itwal u b'xi varjanti żgħar. Grazzi għal dan ir-rikors ġħandna f'id-idejna l-forma originali tagħha. Tajjeb ngħidu li minn dan ir-rikors 'il-quddiem l-Arċikonfraternitā tibda tisseqja bħala "tas-Santissimu Kurċifiss u tal-Karită" li jfakkar li fil-bidu tas-seklu tmintax il-Konfraternitā

l-ġdida kienet ħadet fuqha l-obbligi tal-Konfraternitā li kienet teżisti qabel u li eventwalment twaħħdet magħha.

Talba lil Ĝesù Redentur:

O twajjeb u ħanin Ĝesù, Feddej tal-bnedmin, hawn jiena mixxut għarkuptejja quddiemek, mimli kollni tama mill-wegħdiet tiegħek, nersaq bl-umiltà kollha f'rilejek biex miegħek inserraħ id-dwejjaq tal-qalb tiegħi. Jiena naf li għal dnubieti ma jistħoqql ix-nidher quddiemek, imma qalbi sogħbiena għall-imghodd, nagħtik kelma soda li qatt iż-żejjed ma nerġa' noffendik. Meta niftakar li Lejk resqu l-aqua midinbin, u inti ma warrabtx minnhom, jiena nhossni nimtela bit-tama li taħfirli dnubieti u tismagħni.

Kbira hija x-xewqa tiegħi, O Ĝesù Redentur, li inti tieqaf miegħi fil-bżonnijiet tiegħi kollha. U oh! Kemm huma kbar il-bżonnijiet li bħalissa ninsab fihom. Ixxejn tiegħi nhossu jaqtaghli qalbi. Imma meta nħares lejk, o Ĝesù, u nilmhekk imghobbi bis-salib għalija, jiena nrabbi l-kuraġġ għaliex niftakar f'imħabbtek għalija u fil-kbira ħniena tiegħek. Iva, O Ĝesù, inti thobbni u trid thenn għalija. Għax thobbni, jien gejt għandek biex tagħtini l-grazzja li għandi bżonn, u għax inti ħannin, għandi tama qawwija li tfarragħni. Flimkien mal-lebbrus intennilek: "Mulej, jekk trid, Inti tista' tfarragħni". Tintagħmel, iż-żda, dejjem fija r-rieda mqaddsa tiegħek. Jekk dak li qed nitolbok huwa ta' ġid għalija, jiena żgur li Inti tismagħni, għax għedtu b'fommok stess: "Itolbu u taqilgħu, ħabtu u jkun lilkom mistuħ".

Din it-talba kienet inkitbet fl-1947 u ngħatat in-Nihil Obstat fl-1 ta' Marzu miċ-Ċensur Teologiku P. Pawl Tabone OFM, u mbagħad fil-5 ta' Marzu l-Isqof Galea ta l-permess biex tiġi stampata fuq is-santi u titqassam. Tajjeb insemmu wkoll li magħha kienet tingħata ġakulatorja “Ġesù Redentur, Salvatur tad-dinja, ħenn għalina” li kienet digħi indulgenzjata fl-1920 mill-Isqof Mawru Caruana.

It-talba lill-Marija Addolorata:

O Marija Addolorata, li bid-duluri tiegħek waqt il-hajja u l-passjoni ta' Ibnek Ĝesù ħad tħad sehem fil-fidewa tal-bnedmin, iħol issa inti wkoll għalina fit-tbatijiet u n-niket tagħna, u qawwilna r-ruħ tagħna fil-Fidi sabiex bir-rassenjazzjoni meħtieġa nagħrfu nissuperaw kull tħixxil f'din id-dinja u naqilgħu l-hena ta' dejjem fl-ohra. Hekk ikun.

Din inkitbet ftit ġranet qabel tressaq ir-rikors, u ngħatat in-Nihil Obstat fit-12 ta' Ottubru miċ-Ċensur P. Alfons M. Camilleri OFM u l-permess biex tiġi stampata fuq is-santi ngħata eż-żarru wara fit-12 ta' Novembru. Il-fatt li r-rikors biex dawn it-talbiet jiġu indulgenzjati tressaq biss erbat ijiem wara li ngħata l-permess li din it-talba lill-Addolorata tiġi stampata jtina x'nifħmu li mill-1947 kien għadu ma nibitx il-ħsieb li ssir din is-supplika għat-talba lir-Redentur, u li din fl-aħħar intalbet bl-iskuża tat-talba l-ġdida lill-Addolorata.

Fi tmiem dan ir-rikors insibu nota mill-Arċisqof Mikel Gonzi ddatata 19 ta' Novembru li fiha jagħti indulgenza ta' 200 jum lil min jgħid dawn it-talbiet.

23 ta' Marzu 1956⁵: Jidher li fuq it-talba lir-Redentur kien hemm xi nuqqas ta' qbil għax erba' xħur wara Genovese reġa' ressaq rikors biex din **l-istess talba tiġi indulgenzjata**. Jista' jagħti l-kas li peress li n-nota tal-Arċisqof kienet tinsab taħt it-talba lill-Addolorata għadda l-ħsieb li l-indulgenza kienet tgħodd għaliha biss! Imma fil-fatt Gonzi kien kiteb *Indulgentiam bis centum dierum pro utraque concedimus* li tfisser li kkonċeda l-indlungenza ta' mitejn jum liż-żewġ (*pro utraque*) talbiet. Il-preżenza tan-nuqqas ta' qbil toħroġ aktar cara peress li Genovese jispjega li t-talba ga kienet ġiet approvata mill-Kurja f'Marzu tal-1947 u li kienet tingħad kull nhar ta' Ĝimgħa minn numru kbir ta' devoti li kienu jżżuru x-xbieha mirakoluża tar-Redentur fl-Oratorju.

L-Arċisqof ma qagħadxi iħaqqaqha u fis-27 ta' Marzu 1956⁶ kiteb li qiegħed jagħti 200 jum indulgenza skont id-drawwa tal-Knisja lil min jgħidha.

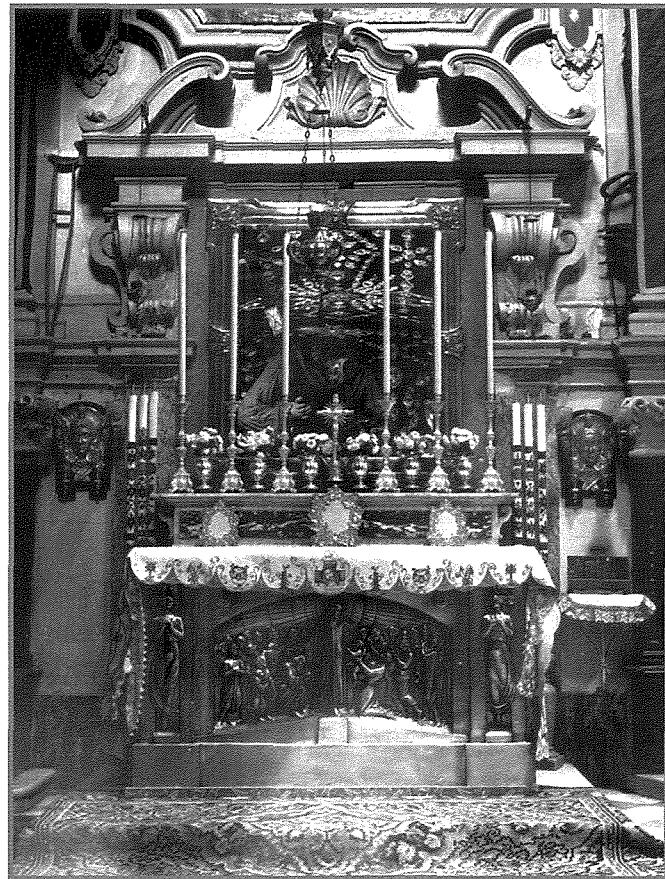
23 ta' Marzu 1956⁷: Fl-istess jum tressaq rikors ieħor marbut max-xbieha tal-Addolorata li hemm fil-passaġġ li mill-Oratorju jagħti għall-Bażilika. Din id-darba Genovese jitlob li tingħata **indulgenza lil kull min jgħid Salve Regina** quddiem din ix-xbieha. Dan jista' jfisser li t-talba li nkibet ffit xħur qabel ma kinetx rabbit il-popolarità mixtieqa u n-nies kienet baqgħu jgħidu s-Salve Regina. Did-darba l-Arċisqof jidher li ħasibha darbejn qabel ta l-indulgenza, imma din waslet fit-13 ta' April u kienet ukoll tikkonsisti f'200 jum.

19 ta' Ottubru 1956⁸: Aktar tard fl-istess sena l-prokuratur rega' kiteb biex jingħata l-permess jieħu £40

Il-pittura tad-Duluri ta' Giacinto li ġiet restaurata fl-1956

mill-fondi tal-Arcikonfraternità biex bihom ikun jista' jħallas għar-restawr **tal-pittura tal-Addolorata**, li hija xogħol Corrado Giaquinto lejn is-sena 1720, qabel ma' din tergħi' titpoġġa fuq l-arta tagħha fil-Bażilika l-ġdidha biswit il-passaġġ li jagħti għall-Oratorju. Il-permess mixtieq ingħata fid-9 ta' Novembru. Dan ir-rikors jurina li l-bini tal-Bażilika issa kien prattikament intemm tant li kienet qed tergħi' tibda tīgħi mgħammra bil-pitturi li kienet tneħħew minħabba l-gwerra.

Il-faċċata tal-arta tar-Redentur qabel ma sar tal-irħam fl-1957

13 ta' Marzu 1957⁹: Il-Kanonku Gaffiero bħala Segretarju tal-Arcikonfraternità informa lill-Arcisqof li fil-konsulta ġenrali li saret fit-30 ta' Dicembru 1956 kien intlaħaq qbil li **l-faċċata tal-arta tar-Redentur li jinsab fl-Oratorju ssir tal-irħam** u li din kellha tiswa' madwar £500¹⁰, u għalhekk jitolbu biex il-prokuratur jingħata l-permess biex dan ix-xogħol jinbeda. Flimkien mar-rikors ingħata wkoll ritratt ta' kif kefu jsir l-irħam. Kien intlaħaq qbil li **l-faċċata tal-arta tar-Redentur li jinsab fl-Oratorju ssir tal-irħam** u li din kellha tiswa' madwar £500¹⁰, u għalhekk jitolbu biex il-prokuratur jingħata l-permess biex dan ix-xogħol jinbeda. Flimkien mar-rikors ingħata wkoll ritratt ta' kif kefu jsir l-irħam.

Fi tmiemu nsibu nota ddata 15 ta' Mejju li dan l-abbozz kelli jingħata lill-Giunta Diocesana per la tutela delle Antichità Ecclesiastiche biex tagħti l-ġudizzju tagħha fuq dan il-proġett; il-Giunta ma sabet l-ebda problema. Imbagħad nhar 1-14 ta' Ĝunju r-rikors għad-didda lid-depozitarju tal-Cassa delle Pie Amministrazioni li vverifika li l-Arcikonfraternità kellha għad-dispożizzjoni tagħha £650 li ma kinux marbutin b'obbligi oħrajn, kif ukoll kellha £750 oħra li kienet gew mill-War Damage Commission. Il-permess, biex ix-xogħol fl-irħam isir, hareġ fis-17 ta' Ĝunju.

13 ta' Marzu 1957¹¹: Fl-istess ġurnata

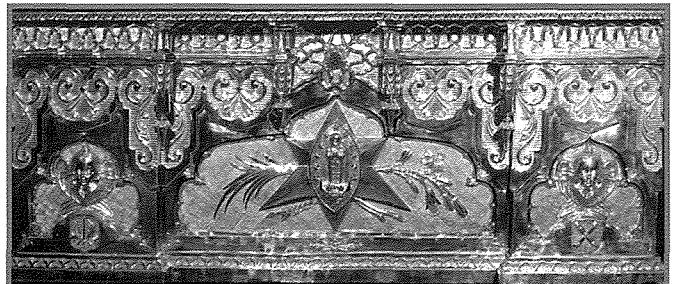

Il-prospettiva tal-arta tal-Addolorata fil-Bażilika li kienet l-ewwel waħda li nkiset bl-irħam fl-1957

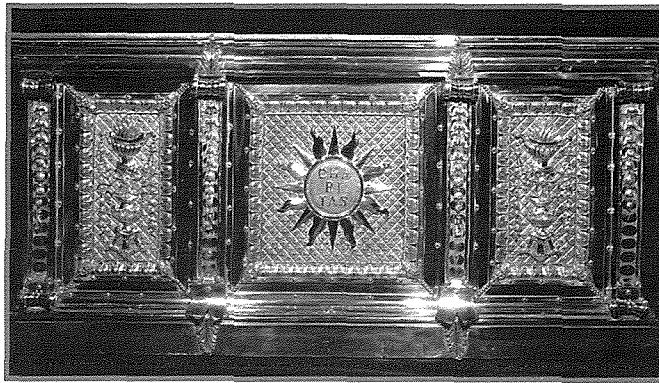
l-Arcikonfraternità tal-Kurċifiss u l-Karită ressqt rikors ieħor li permezz tiegħu talbet biex **il-prospettiva tal-arta tal-Addolorata fil-Bażilika tīgħi miksija bl-irħam**. Kien intlaħaq ftehim bejn il-membri fil-konsulta ġenerali li saret fit-30 ta' Dicembru ta' qabel. Id-disinn ta' kif kellu jsir sar mill-Kav. Vincenzo Bonello, u dan kien inkluż mar-rikors. L-ispiża kellha titla' għal madwar £233 u għalhekk is-segretarju kien qiegħed jitlob il-permess biex ix-xogħol ikun jista' jinbeda. Jidher li fuq dan kien hemm xi intoppi wkoll għax l-abbozz għandha għand il-Giunta Diocesana per la tutela delle antichità ecclesiastiche fil-15 ta' Mejju. Il-Giunta ma sabet l-ebda problema u xahar wara għad-didda għand id-depozitarju tal-Cassa delle Pie Amministrazioni li vverifika li l-Arcikonfraternità kellha dak l-ammont bla rabtiet. Il-permess hareġ fil-15 ta' Ĝunju.

11 ta' Frar 1958¹²: Is-sena 1958 kienet waħda importanti għax mhux biss fiha l-Bażilika reġġhet ġiet ikkonsagrata, imma kienet ukoll is-sena li fiha reġġhet daħlet l-istatwa maħbuba tal-Bambina. Minn din is-sena għalhekk ninnutaw li r-rikorsi aktar jikkonċernaw tiżżejjen u apparat tal-Arcikonfraternità li kellu jintuża fil-bażilika milli fl-Oratorju.

L-ewwel minn dawn jirrigwarda żewġ ventartali tal-fidda. F'dan ir-rikors is-segretarju l-Kanonku Gaffiero jinforma li fil-konsulta tat-30 ta' Dicembru 1956 kien ġie deċiż li l-Arcikonfraternità tal-Kurċifiss takkwista **l-ventartal tal-fidda li kien jintuża għall-arta maġġur** fil-ġranet tal-festa biex issa jibda jintuża fl-Oratorju u li floku l-istess Arċikonfraternità kellha tagħti bħala rigal

Il-ventartal tal-arta maġġur tal-Bażilika akkwistat mill-Arcikonfraternità fl-1958 għall-użu fl-Oratorju

Il-ventartal tal-fidda ta' San Frangisk de Paola li ġie rregalat mill-Arċikonfraternitā fl-1958

Il-gandlieri tal-fidda tal-arta tal-Addolorata li saru fl-1960 u l-istatwetti li ġew arġentati fl-istess sena

**ventartal ġdid tal-fidda biex jibda jintuża ghall-arta
ta' San Frangisk ta' Paola** peress li dan kien 1-uniku
arta li kien għadu mingħajr ventartal tal-fidda.

Ir-raġuni għala l-Arċikonfraternitā setgħet tagħmel
din it-talba kienet għax il-Bażilika l-ġdidha kienet
mibnija mingħajr artal maġġur u għalhekk il-ventartal
ma kellux użu. B'din l-offerta dan il-ventartal prezżjuż
baqa' fil-Belt Senglea u beda jintuża quddiem l-arta tal-
Kurċifiss, kif għadu jsir sal-lum. Il-ventartal li rregalat
l-Arċikonfraternitā minflok huwa ferm iżgħar għalhekk
nistgħu ngħidu li ġiet minn fuq.

Flimkien mar-rikors kien hemm id-disinn tal-
ventartal il-ġdid, li kien sar mill-Kav. Vincenzo Bonello.
L-istima tiegħu kienet ta' £700. Is-segretarju jinforma
wkoll li l-Arċikonfraternitā kellha bieżżejjed kapitali li
ma kinux marbuta b'obbligi investiti fil-Cassa delle
Pie Amministrazioni. Għaldaqstant talab lill-arcisqof
japprova d-disinn il-ġdid biex b'hekk ikun jista' jsir
l-akkwist. Dakinhar stess id-disinn mar għand il-Giunta
u ġie approvat. Ĝimgħa wara d-depożitarju tal-Cassa
kkonferma li l-Arċikonfraternitā kellha depożitu ta' £150
bħala flus liberi kif ukoll £750 oħra li kienu ġew mill-War
Damage Commission. Il-permess biex isir il-ventartal u
jinbidel ma' dak tal-maġġur ħareġ fid-19 ta' Frar.

13 ta' Ottubru 1958¹³: Ix-xogħol fil-Bażilika kompla
anke wara li ddaħħlet il-Bambina. Dan narawh minn dan
ir-rikors li fih is-segretarju talab biex l-Arċikonfraternitā
tixri **tapit biex jintuża fuq l-arta bazilikali fil-festi
tar-Redtentur u tal-Kurċifiss**. Dan kellu jiswa £34.
Problemi ma kienx hemm u l-permess ingħata jumejn
wara.

23 ta' Dicembru 1958¹⁴: Xahrejn wara s-Segretarju
informa lill-Arcisqof li fil-konsulta ġenerali li saret fil-5
ta' Ġunju l-membru qablu li l-Prokuratur jixtri **damask
iswed biex jintuża fil-Bażilika tul il-ġranet tal-Ġimgħa
Mqaddsa** peress li d-damask li kien hemm kellu ħafna
ħsara. L-ispiżza kellha tkun ta' madwar £150, u għalhekk
talab permess biex dan ikun jista' jinxтарa. Dan ingħata
dakinhar stess.

21 ta' Settembru 1959¹⁵: Fit-18 ta' Frar 1959 il-
membri tal-Arċikonfraternitā kien qablu li jsiru **sitt
gandlieri tal-fidda ghall-arta tal-Addolorata** li jinsab
fil-Bażilika u li kien jaqa' taħt ir-responsabbiltà tagħhom.

Id-disinn għal dawn il-gandlieri kien sar minn Mariano
Gerada¹⁶. Is-somma meħtieġa kienet ta' £1400. Is-
segretarju jispjega li fil-Cassa delle Pie Amministrazioni
kien hemm diversi kapitali ħielsa li kellhom ilaħħqu biex
tinbeda din l-ispiżza. Gaffiero għalhekk jitlob permess biex
il-prokuratur jiġbed l-ewwel £300 bħala kapparra għax-
xogħol li kellu jsir. Flimkien mar-rikors ġie preżentat id-
disinn ta' Gerada. Dakinhar stess, fil-21 ta' Settembru,
id-depożitarju kkonferma li l-Arċikonfraternitā kellha
£700 bħala flus ħielsa u għalhekk setgħu jingħebu
l-ewwel £300. Il-permess biex dawn isiru ħareġ fl-istess
ġurnata¹⁷.

30 ta' Settembru 1959¹⁸: Ix-xogħol fuq l-arta tal-
Addolorata ma waqafx hemm, bħalma jurina dan ir-
rikors li fih il-Prokuratur Genovese jitlob il-permess biex
juža £32 mill-flus li kellha f'idejha l-Arċikonfraternitā
biex **jiġi arġentati l-erba' statwetti** li jintużaw fuq
l-istess artal fil-ġranet tal-festa. Il-permess ingħata bla
problemi fit-3 ta' Ottubru.

21 ta' Settembru 1960¹⁹: L-aħħar rikors li se
naraw f'din is-sensiela huwa tal-Prokuratur Genovese
u għal darb oħra jikkonċerna l-arta tal-Addolorata
li jinsab fil-Bażilika. Fih il-Prokuratur jinforma lill-
Arċisqof li l-gandlieri tal-fidda li talbu eżattament
sena qabel kien lesti u ġa kienu jinsabu għandu, u
għaldaqstant kien qiegħed jitlob biex jiġbed **£600** oħra
bil-kontijiet li l-Arċikonfraternitā kellha fil-Cassa delle
Pie Amministrazioni biex ikun jista' jkompli l-ħlas lill-
arġentier. Fl-istess ġuranta d-depożitarju tal-Cassa
kkonferma li ma kien hemm xejn x'jostakola li jittieħdu
dawn il-flus u l-permess ħareġ.

Għeluq

B'dawn ir-rikorsi li rajna din is-sena temmejna t-tappi
principali mill-ħajja tal-Arċikonfraternitā tas-Santissimu
Kurċifiss fl-ewwel ħmistax-il sena wara l-gwerra u rajna
kif apparti l-manutenzjoni tal-Oratorju u t-tisbiż tiegħu,
il-membri ma qagħdux lura milli jieħdu ħsieb l-arta
devot tal-Addolorata u anke f'li jīġi l-indulgenzi għat-

Marija Bambina SENGLEA

talb li kien jingħad mid-devoti li jieqfu jitkolbu quddiem ix-xbihat marbutin mal-Arcikonfraternitā.

Referenzi

- ¹ Arkivju Arċiveskovili ta' Malta (AAM), *Suppliċe* 1953/I, vol. 321, Ref. 53/53.
- ² AAM, *Suppliċe* 1954/III, vol. 327, Ref. 715/54.
- ³ AAM, *Suppliċe* 1955/III, vol. 330, Ref. 602/55.
- ⁴ ibid, Ref. 660/55.
- ⁵ AAM, *Suppliċe* 1956/I, vol. 331, Ref. 258/56.
- ⁶ Ir-rikors jinsab fil-volum tal-1956 imma qiegħed imniżżeż li tressaq fit-23 ta' Marzu 1955, imma dan probabbilment kien żball tal-Kancillier G. Mifsud peress li l-indulgenza nqħataf fl-istess xahar u s-sena hija miktuba 1956. Diffiċiilment naħseb li tressaq sena qabel, għamel sena jistenna/mitluf u mbagħad ġie maqtugħ fl-1956 wara li kienet digħi tressqet l-istess supplika flimkien mat-talba lill-Addolorata f'Novembru ta' qabel.
- ⁷ AAM, *Suppliċe* 1956/II, vol. 332, Ref. 278/56.
- ⁸ AAM, *Suppliċe* 1956/IV, vol. 334, Ref. 712/56.
- ⁹ AAM, *Suppliċe* 1957/II vol. 336, Ref. 375/56.
- ¹⁰ Għal xi räġuni Gaffiero l-ewwel kiteb £800, imbagħad qata' din iċ-ċifra u kiteb waħda rħas fuqha.
- ¹¹ AAM, ibid, Ref. 376/56
- ¹² AAM, *Suppliċe* 1958/I, vol. 338, Ref. 111/58.
- ¹³ AAM, *Suppliċe* 1958/IV, vol. 341, Ref. 639/58.
- ¹⁴ ibid, Ref. 796/58.
- ¹⁵ AAM, *Suppliċe* 1959/III, vol. 345, Ref. 640/59.
- ¹⁶ Gerada kien ilu mejjet xi 130 sena meta sar dan ir-rikors. Nifhmu li d-disinn kien għamlu għal xi sett għandieri oħra li baqgħu ma sarux.
- ¹⁷ Huwa kurjuż il-fatt li d-disinn ma ghaddiex ukoll f'idejn il-Giunta Diocesana per la tutela delle Antichità Ecclesiastiche.
- ¹⁸ AAM, *Suppliċe* 1959/IV, vol. 346, Ref. 682/59.
- ¹⁹ AAM, *Suppliċe* 1960/III, vol. 349, Ref. 603/60.

Catalaya

Make-up & Beauty

Kimberly Gauci

Laser Hair Removal
for Everyone

Epi/ase

161, Żabbar Road, Paola

Tel: 21661151

Mob: 79661151

Treats all hair types
except white hair

Safe and effective laser machines

Suitable on the face

Suitable for both
men and women

dermalogica®

developed by The International Dermal Institute

